

Protokół

4. posiedzenia, 2. sesyi, VI. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 21. Października 1890.

Początek o godzinie 11 min. 10 przed południem.

Przewodniczący Marszałek krajowy J. O. Eustachy Książę Sanguszko.

Sekretarze pp. Stanisław Jędrzejowicz, Dr. Włodzimierz Kozłowski, Konstanty Teliszewski, Antoni hr. Wodzicki.

Obecnych posłów 129.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Protokół z 3. posiedzenia uznaje Marszałek za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie wniesiono zarzutów.

Marszałek uwiadamia Izbę o udzieleniu urlopów p. Gustawowi Romerowi na dni trzy, p. Chamcowi na dni pięć i p. Janowi Gnoińskiemu na dni cztery.

Następnie oznajmia Marszałek, że komisya petycyjna ukonstytuowała się, obierając przewodniczącym p. Golejewskiego, zastępcami przewodniczącego pp. Mazarakiego i Mikołaja Wolańskiego, zaś sekretarzami pp. Merunowicza i ks. Hamoraka.

Sekretarz p. Stanisław Jędrzejowicz odczytuje spis petycyi wniesionych po dzień 21. października b. r., które przydzielono następującym komisjom:

Komisji administracyjnej L. s. 202, 205, 237.

Komisji drogowej L. s. 203, 209, 236.

Komisji budżetowej L. s. 206, 207, 215,

218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 252.

Komisji szkolnej L. s. 208, 210, 211, 212, 213, 214, 216, 217, 233, 238, 251.

Komisji petycyjnej L. s. 225, 226, 234.

Komisji gospodarstwa krajowego L. s. 235.

Wreszcie Wydziałowi krajowemu, jako komisji, przekazano petycyę do L. s. 204 i 253.

C. k. komisarz rządowy radca dworu Włodzimierz hr. Łoś odpowiada na interpelacyę p. Okuniewskiego i towarzyszy w przedmiocie wysłania w kwietniu b. r. c. k. wojska z Kołomyi do Gwoźdzca i okolicznych miejscowości dla stłumienia rzekomych rozruchów włościańskich.

Sekretarz p. Antoni hr. Wodzicki odczytuje następującą interpelacyę do p. c. k. komisarza rządowego:

Interpelacya

do JW. P. komisarza rządowego.

Ponieważ wobec obowiązujących przepisów (rozporządzenie minister. z d. 18. października 1889 r.), w razie zepsucia się aparatu mierniczego w gorzelniach, musi być z reguły celem naprawy sprowadzony monter od tej wiedeńskiej firmy, od której aparat pochodzi, co jest ze znacznymi połączone kosztami, jak: kosztami podróży z Wiednia do każdej gorzelni, z wygórowanymi dyetami (za dzień 10 zł., za noc 15 zł.), jakie właściwie ma c. k. Rząd powody, by li tylko trzy wiedeńskie firmy: Prick, Beschorner i Dolański miały wyłączny przywilej do uskutecznienia napraw aparatów miernicznych.

Czy nie możnaby poruczyć wszystkie naprawy aparatów mierniczych firmie krajowej, lub jednemu, specjalnie przez c. k. Rząd ustanowionemu funkcyonaryuszowi, przez co oczywiście kosztta napraw byłyby znacznie mniejsze, coby przyniosło znaczną ulgę właścicielom gorzelní.

We Lwowie, 21. października 1890.

Klemens Dzieduszycki w. r., Kornel Horodyski, Mazaraki, J. Stadnicki, Dr. Adam Asnyk, St. Tarnowski sen., Wł. Wolański, Szeptycki, S. Koziebrodzki, S. Tarnowski jun., Lasocki, T. Merunowicz, Żywicki, Tyszkowski, A. Wodzicki, Wiktor, Polanowski, Dr. Larysz Niedzielski, Sala.

Marszałek oświadcza, że interpelacya powyższa zakomunikowaną zostanie p. komisarzowi rządowemu.

Przystąpiono do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zjednoczenia długów krajowych i zaciągnięcia pożyczki na pokrywanie niedoborów budżetu krajowego.

Marszałek oświadcza, iż punkt pierwszy porządku dziennego, jako też drugi, którym jest pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie umowy z c. k. Rządem zawrzeć się mającej o spłatę sumy 1,400.000 zł. skarbowi państwa w myśl art. II. ustawy z 5. czerwca 1890. (Dz. u. p. Nr. 110.), na prośbę Wydziału krajowego dopiero na końcu dzisiejszego posiedzenia przyjdą pod obrady.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału kraj. w przedmiocie spraw górniczych.

Sprawozdawca poseł Romanowicz wnosi odesłanie powyższego sprawozdania do komisji górniczej.

Izba uchwała zgodnie z tym wnioskiem bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału kraj. w przedmiocie zamku oleskiego.

Sprawozdawca poseł Pietruski wnosi odesłanie powyższego sprawozdania do komisji budżetowej.

P. Antoniewicz wnosi odesłanie tego sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Przemawia sprawozdawca.

Przemawia p. Antoniewicz powtórnie.

Izba uchwała zamknięcie dyskusyi na wniosek p. Chrzanowskiego.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba odrzuca wniosek p. Antoniewicza, i uchwała zgodnie z wnioskiem sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o wyniku obrad ankiety dla teatru polskiego we Lwowie i w Krakowie.

Sprawozdawca poseł Pietruski wnosi odesłanie powyższego przedmiotu do komisji budżetowej.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie projektu ustawy o używaniu dróg publicznych nierządowych do innych celów, a w szczególności do budowy kolei żelaznych i prowadzenia na nich ruchu.

Sprawozdawca poseł Adam Jędrzejowicz wnosi odesłanie powyższego sprawozdania do komisji drogowej.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Abrahama w przedmiocie zaprowadzenia na rzecz funduszu krajowego opłat konsumcyjnych, tudzież dodatków krajowych do podatków konsumcyjnych.

P. Abrahamowicz uzasadnia swój wniosek, pod względem zaś formalnym wnosi wybór komisji podatkowej z 11 członków i odesłanie powyższego wniosku do tej komisji.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem p. Abrahamowicza bez rozprawy.

Następuje:

Wybór 12 członków komisji, mającej się zająć zbadaniem wniosków posłów Władysława Koziebrodzkiego i Madeyskiego w przedmiocie rewizyi instrukcyi dla Wydziału krajowego i przepisów ustanowy dla służby krajowej.

Przemawia p. Antoniewicz, wnosi zwiększenie powyższej komisji o jednego członka, upraszając o zawieszenie posiedzenia celem porozumienia się co do wyboru członka komisji.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem p. Antoniewicza zwiększenie liczby członków powyższej komisji o jednego.

Marszałek zawiesza posiedzenie na 5 minut, celem dania możności porozumienia się.

Po przerwie podejmuje Marszałek posiedzenie na nowo i wzywa Izbę do przystąpienia do wyboru komisji dla zbadania wniosków pp. Madeyskiego i Władysława Koziebrodzkiego.

Na skrutatorów zaprasza Marszałek pp. Torosiewicza Mikołaja, Niedzielskiego, Słoneckiego, Rogoyskiego, Rozwadowskiego, Harasimowicza i ks. Sawę.

Na wezwanie Marszałka przystępuje Izba do punktu pierwszego, odroczonego na wstępie posiedzenia, którym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zjednoczenia długów krajowych i zaciągnięcia pożyczki na pokrywanie niedoborów budżetu krajowego. Sprawozdawcy posłowie: Wereszczyński, Romanowicz.

Sprawozdawca p. Wereszczyński prostuje następującą omyłkę druku, zawartą w sprawozdaniu, a to: na stronie 16 w rezolucji w ustępie drugim po słowach „C. k. Rząd“ opuszczonym jest wyraz „wyjednał“. Pod względem formalnym wnosi sprawozdawca odesłanie powyższego sprawozdania do komisji budżetowej.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem sprawozdawcy bez rozprawy.

Z kolei następuje odroczone na wstępie punkt 2. porządku dziennego, którym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie umowy z c. k. Rządem zawrzeć się mającej o spłatę sumy 1,400.000 zł. skarbowi państwa w myśl art. II. ustawy z 5. czerwca 1890. (Dz. u. p. Nr. 110).

Sprawozdawca p. Romanowicz wnosi odesłanie powyższego sprawozdania do komisji budżetowej.

Izba uchwała zgodnie z tym wnioskiem bez rozprawy.

Sekretarz p. Teliszewski odczytuje następującą interpelację do p. c. k. komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do Jego Ekscelencji Pana Namiestnika.

Dnia 28. sierpnia b. r. odbywało się walne zgromadzenie członków Towarzystwa „Proświty“ w mieście Kołomyi. Jeszcze na 16 dni przedtem, bo dnia 12. sierpnia wysłał centralny wydział tego Towarzystwa ze Lwowa uwiadomienie do

starostwa kołomyjskiego pocztą i za recepisem pod l. 185 z filii II. poczty lwowskiej, iż walne zgromadzenie Towarzystwa „Proświty“ odbędzie się w Kołomyi w parku miejskim, w budynku wystawowym dnia 28. sierpnia o godzinie 10. rano.

Pismo to „Proświty“ doszło do c. k. starostwa w Kołomyi dnia 14. sierpnia, i zostało do L. 13.011 zaprotokołowane, jak to urząd pocztowy lwowski wskutek reklamacji urzędownie stwierdził.

Mimo tego zjawił się podczas walnego zgromadzenia Towarzystwa „Proświty“ dnia 28. sierpnia c. k. praktykant Przybysławski, jako delegat władzy rządowej, i zawezwał obecnych przeszło 300 członków „Proświty“, by natychmiast salę opróżnili, gdyż starostwo kołomyjskie nie zostało o zgromadzeniu uwiadomionem, w protokole starostwa nie ma zapisanego żadnego uwiadomienia, i jeżeli rozkazu natychmiast nie usłuchają, to on użyje „siły zbrojnej“.

Oprócz tego c. k. starostwo zakazało urzędowi telegraficznemu w Kołomyi, a względnie służącemu tegoż urzędu doręczać prezydium walnego zgromadzenia telegramy pozdrawiające, wysłane z różnych stron kraju na zgromadzenie „Proświty“.

Dopiero na przedstawienie osobnej deputacji, po całogodzinnej przerwie, pozwolił komisarz Kruszyński odbywać dalej zgromadzenie.

Zważywszy, że takie postępowanie wskazuje na złą wolę, albo co najmniej na indolencję kierującego obecnie starostwem kołomyjskiem komisarza Waydowicza, — zapytujemy:

Jak wysoki c. k. Rząd usprawiedliwi takie rażące naruszenie ustawy zasadniczej o stowarzyszeniach z dnia 15. listopada 1867 l. 134, i o tajemnicy listowej wedle art. 10 ustaw zasadniczych z dnia 21. grudnia 1867?

Dr. Okuniewski w. r.

Dr. Antoniewicz, Dr. Sawczak, Herasimowicz, Rożankowski, Ochrymowicz, Kułaczkowski, Barabasz, Huryk, Sirko, J. Romańczuk, M. Siczynski, Korol, Hamorak, Kowalski, Teliszewski.

Marszałek oświadcza, iż interpelację tę udzieli c. k. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Stanisław Jędrzejowicz czyta następujący, dostatecznie poparty, wniosek:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Ze względu na odrębne stosunki gospodarstwa rolnego na Podolu, Sejm uznaje założenie średniej szkoły rolniczej w Tarnopolu, lub w jego okolicy za wskazane i pożądane, i w tym celu poleca Wydziałowi krajowemu:

- I) by zbadał, jaka miejscowość odpowiadałaby najwięcej korzystnemu rozwojowi takiej szkoły;
- II) by wszedł w porozumienie ze stronami interesowanymi i zbadał, o ile takowe do założenia i utrzymania średniej szkoły rolniczej przyczynić się zechcą;
- III) by Sejmowi na najbliższej sesji przedłożył na kosztorysie oparty i dokładnie opracowany projekt takiej szkoły.

Wnioskodawca: F. Vivien.

Stan. Badeni, M. Torosiewicz, Gorayski, Szeptycki, Wł. Koziebrodzki, Schnell, Czartoryski, Borkowski, Słonecki, Polanowski, Scipio, Brykczyński, Sala, Męciński, St. Tarnowski jun., Struszkiewicz, Bron. Horodyski, Mazaraki, Trzeciński, Żywicki, Skrzyński, Gross, Zagórski, Szcz. Koziebrodzki, Kornel Horodyski, Rutowski, Rosenstock, Szeliski, Gnoiński, St. Larysz Niedzielski, Skałkowski, Fr. Jędrzejowicz, Abrahamowicz, Siemiginowski, Mizia, Tomisław Rozwadowski, Tadeusz Langie, Wład. Wolański.

Marszałek oświadcza, iż wniosek powyższy będzie traktowanym podług przepisów regulaminu.

Sekretarz p. Antoni hr. Wodzicki odczytuje następujący dostatecznie poparty wniosek:

W n i o s e k

posła Rutowskiego i towarzyszy w sprawie podniesienia hodowli bydła.

Zważywszy, że hodowla bydła w kraju naszym, posiadającym przeważnie bardzo korzystne naturalne warunki znakomitego rozwoju, mogłaby się stać pierwszorzędnym źródłem dobrobytu i bogactwa krajowego, zwłaszcza zaś podnieść niezmiernie stosunki ekonomiczne włościan;

zważywszy, że faktyczny stan hodowli bydła mimo niezawodnych postępów, przeważnie jednak lokalnych, osiągniętych głównie dzięki staraniom Towarzystw gospodarskich przy niedostatecznej pomocy finansowej państwa, przed-

stawia się w największej części kraju w stanie opłakanym;

zważywszy, że jak to uczy doświadczenie z innych krajów, bez użycia odpowiednich środków ustawodawczych i administracyjnych, oraz bez pomocy finansowej kraju czy państwa, podniesienie krajowej hodowli bydła osiągnąć się nie daje, zaś przy użyciu tych środków odpowiednich wszelakim właściwościom kraju, a w należytej mierze, rezultaty bywają bardzo rychłe i dla podniesienia dobrobytu kraju niezmiernie skuteczne;

zważywszy, że mimo wielostronnych życzeń i żądań, kraj dotąd ani na polu ustawodawstwa, ani opieki administracyjnej i finansowej nie zajął się tak pierwszorzędną gałęzią gospodarstwa krajowego, jaką jest hodowla bydła —

Wysoki Sejm raczy:

1. uchwalić załączony projekt ustawy o środkach podniesienia hodowli bydła;

2. utworzyć na lat dziesięć „fundusz hodowlany“ w jednorazowej wysokości 30.000 zł. przeznaczony na udzielanie pożyczek bezprocentowych gminom na zakupno buhaji;

3. wstawiać corocznie przez lat dziesięć w budżet krajowy kwotę 30.000 zł. na środki podniesienia hodowli bydła, a mianowicie na subwencyonowanie nowych obór zarodowych, na odświeżanie krwi w istniejących oborach zarodowych, na zasiłki gminom uboższym dla nabycia buhaji gminnych, na premiowanie gmin za najlepsze starania się o podniesienie hodowli bydła, na premiowanie bydła włościańskiego, wreszcie opędzanie kosztów administracyjnych;

4. uchwalić następującą rezolucję:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w porozumieniu z obydwojma krajowemi Towarzystwami gospodarskiemi, centralnym zarządem Kółek rolniczych, oraz krakowskiem Towarzystwem ubezpieczeń od ognia, zbadał sprawę, czy jest potrzebnem, oraz w jaki sposób dałoby się zaprowadzić w kraju naszym ubezpieczenie bydła, a to ubezpieczenie dobrowolne czy też przymusowe“.

We Lwowie 18. października 1890.

Wnioskodawca: Rutowski w. r.

Żardecki, Dr. Larysz Niedzielski, F. Kra-marczyk, Mazaraki, K. Dzieduszycki, Gorayski,

Abrahamowicz, Stręk, Schnell, M. Torosiewicz, T. Merunowicz, Mizia, Potoczek, Szczepanowski, W. Wolański.

(Załącznik powyższego wniosku):

Ustawa z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o srodkach podniesienia hodowli bydła.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

§. 1.

Trzymanie buhaji do rozplodu i puszczenie ich do obcego bydła za wynagrodzeniem, jest każdemu dozwolone, pod warunkiem przestrzegania niniejszej ustawy.

§. 2.

Oprócz wyjątku określonego w §. 19. używanym może być do rozplodu obcego bydła tylko licencyonowany buhaj.

§. 3.

Licencyonowany buhaj jest taki, którego „komisya licencyonująca“ okręgowa uzna za zdolnego do rozplodu.

§. 4.

Wydział krajowy ustanawia w każdym powiecie co najmniej jedną „komisję licencyonującą“ na lat trzy, złożoną z trzech członków, z których

jednego mianuje Wydział krajowy po zasięgnięciu opinii jednego z krajowych Towarzystw gospodarskich; tenże jest zarazem przewodniczącym komisji;

drugiego mianuje Wydział Rady powiatowej;

trzeciego mianuje dotyczące okręgowe Towarzystwo rolnicze.

Wszyscy trzej członkowie komisji licencyonującej mają swych zastępców w ten sam sposób do komisji powołanych;

w razie potrzeby i możliwości, należy przywoływać do komisji weterynarza z głosem doradczym.

Urząd członków komisji jest bezpłatnym. Jednakże mają prawo żądać zwrotu kosztów podróży i dyet. Dyety przewodniczącego komisji i weterynarza ponosi fundusz krajowy. Dyety innych członków komisji i kosztów podróży pokrywa fundusz powiatowy.

§. 5.

Komisya licencyonująca ogłaszać będzie przynajmniej sześć tygodni naprzód, gdzie i kiedy buhaje w celu licencyonowania oglądać będzie. Licencyonowanie główne odbywa się raz do roku, w razie potrzeby może się odbywać licencyonowanie dodatkowe. W razie gdyby kto pragnął w innym czasie lub miejscu buhaja przedstawić komisji, ponosi wszystkie koszty komisji.

§. 6.

O zdatości buhaja do rozplodu rozstrzyga komisya licencyonująca większością głosów. Od orzeczenia komisji licencyonującej nie ma odwołania.

Instrukcyę z wyłączeniem zasad dla ocenienia zdolności rozplodowej buhaji, wyda Wydział krajowy na podstawie porozumienia z obydwojma Towarzystwami gospodarskimi. W instrukcyi tej będą uwzględnione właściwości i potrzeby różnych okolic kraju, celem ujednostajnienia w tychże okolicach hodowli bydła, co do ras i zawodów bydła.

§. 7.

Jeżeli komisya uzna buhaja za zdolnego do rozplodu, wyda właścicielowi względnie posiadaczowi licencyę ważną na rok jeden i buhaja opiekuje.

Komisya obowiązana jest prowadzić rejestr licencyonowanych buhaji, oraz ogłaszać wykazy miejscowości, w których są licencyonowane buhaje oraz tychże właścicieli.

§. 8.

Kto swego nielicencyonowanego i nieopiętnowanego buhaja używa do rozplodu cudzego bydła, lub używać pozwala, czy to bezpłatnie czy za opłatą, podpada grzywnie pieniężnej od jednego do dziesięciu zł. w. a.

Równą grzywnę zapłaci, kto swoją krowę lub jałowicę nielicencyonowanym obcym buhajem odstanowiąc zezwoli.

§. 9.

Komisya licencyonująca orzeka, ile buhaji potrzeba dla jednej lub dla sąsiadujących kilku małych gmin.

§. 10.

Jeżeli w której gminie nie znajdzie się nikt, ktoby gotów był trzymać licencyonowanego buhaja dla obcego bydła, natenczas gmina obowiązana jest, według ilości krów postarać

się o licencyonowanego buhaja, lub licencyonowanych buhaji, a to w drodze ugody z prywatnym właścicielem buhaja, lub spółką dla trzymania buhaja, lub też obowiązana jest gmina zakupić i utrzymywać własnego gminnego buhaja lub buhaje.

Sąsiednie gminy mające małą ilość bydła rozplodowego, mogą się łączyć celem wspólnego utrzymywania buhaja. Umowa łączących się gmin dla wspólnego utrzymywania buhaja wymaga zatwierdzenia komisji licencyonującej.

§. 11.

Koszta zakupna buhaja gminnego, oraz koszta utrzymania tegoż, jeżeli w innej drodze pokrytymi nie zostaną, mają być corocznie rozkładane na wszystkich właścicieli bydła, którzy swych własnych buhaji nie trzymają, a to w stosunku liczby krów i jałowic, i będą ściągane zároveň z dodatkami gminnymi.

§. 12.

W razie zaniedbania obowiązku gminy w myśl §§. 10. i 11., Wydział Rady powiatowej na wniosek komisji licencyonującej rozkłada kwotę potrzebną na zakupno i utrzymanie buhaja licencyonowanego, na właścicieli krów i jałowic w gminie, i poleca jej ściąganie.

§. 13.

Jeżeli licencyonowany buhaj prywatny przejdzie w posiadanie innej osoby lub zginie, winna Zwierzchność gminna donieść o tem bezzwłocznie komisji licencyonującej. Toż samo winna uczynić Zwierzchność gminna, co do buhaja gminnego.

§. 14.

Zwierzchność gminna czuwa według instrukcyi i pod dozorem komisji licencyjnej nad tem, żeby buhaj gminny, czy jest własnością gminy, czy też własnością prywatną, ale za umową z gminą używany na cele hodowli bydła w gminie, był należycie umieszczony, żywiony i hodowany.

§. 15.

Przestępstwa niniejszej ustawy będą przez władzę polityczną dotyczącego powiatu karane, od których to orzeczeń przysłuży stronom prawo rekursu do władzy krajowej.

Przeciw dwom jednobrzmiącym orzeczeniom nie ma dalszego odwołania.

Zwierzchności gminne i c. k. żandarmeryja są obowiązane o wszelkich przekroczeniach niniejszej ustawy zawiadomić władze polityczne.

Dochód z grzywien płynie do funduszu powiatowego na cele podniesienia hodowli bydła.

§. 16.

Wydziały powiatowe winny użyzyć wszelkiej pomocy komisjom licencyonującym.

Wydziały powiatowe winny baczyć, ażeby podwładne Zwierzchności gminne ściśle przestrzegały postanowień niniejszej ustawy, i przysługuje im w tym względzie władza dyscyplinarna.

§. 17.

Wydział krajowy może rozwiązać komisję licencyonującą przed upływem trzechlecia.

§. 18.

Celem ułatwienia gminom nabywania własnych buhaji, zostanie utworzony na lat dziesięć krajowy fundusz hodowlany, z którego mogą być udzielane gminom pożyczki bezprocentowe na zakupno buhajów gminnych.

Warunki, pod jakimi będą udzielane pożyczki, określi osobno instrukcyja Wydziału krajowego. W tym samym celu będą udzielane subwencye bezzwrotne na zakupno buhaji gminnych.

Postanowienia przejściowe.

§. 19.

Od dnia wejścia ustawy w życie do lat trzech, przysługuje Wydziałowi krajowemu prawo w pojedynczych gminach, okolicach, powiatach obniżyć wymogi stawiane przy licencyonowaniu co do zdolności rozplodowej buhaji lub nawet zawiesić postanowienia co do licencyonowania buhaji w §§. 2. i 3. zawarte, jako też co do przymusu gmin trzymania buhaji według §. 10., a to na jeden, dwa lub trzy lata.

Uczynić to może Wydział krajowy na wniosek komisji licencyonalnych, po zasięgnięciu opinii Wydziału Rady powiatowej i jednego z Towarzystw gospodarskich, w razie udowodnionego, w lokalnych warunkach hodowli bydła dostateczne wytłumaczenie znajdującego braku odpowiedniej liczby buhaji potrzebnych do rozplodu, któreby odpowiadały warunkom licencyonowania, oraz w razie stwierdzonego wielkiego ubóstwa gmin i nadmiernej trudności w nabywaniu buhaji mogących być licencyonowanymi z innych okolic.

W takim razie jednak zostaną zawiadomione okręgowe Towarzystwa rolnicze i inne stowarzyszenia podniesienie gospodarstwa na celu mające, oraz Wydziały Rad powiatowych, celem użycia możliwych środków dla podniesienia hodowli bydła w tych miejscowościach, okolicach lub powiatach.

§. 20.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem 1. lipca 1891 r.

§. 21.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Memu Ministrowi rolnictwa i spraw wewnętrznych.

Marszałek oświadcza, iż wniosek ten traktowanym będzie podług przepisów regulaminu.

Sekretarz p. Teliszewski czyta następującą interpelację do p. c. k. komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego P. komisarza rządowego.

Ponieważ wskutek zeszłorocznej klęski elementarnej, tak pod względem posuchy, jako też i chorób raciowych, bardzo znaczną ilość w całym kraju inwentarza żywego stracono, przez co produkt nawozowy i nadzieja żyzności gleby na długi szereg lat została niemożliwą, a zatem podpisani wnoszą następujące zapytanie:

Kiedy w celu rychłego zapobieżenia złemu i rychłej pomocy wsparcia rolnictwa wskutek powyższych klęsk, postara się Wysoki Rząd w porozumieniu z Wysokiem Ministerstwem Skarbu uczynić zadość uchwale Wysokiego Sejmu z dnia 25. listopada 1889 r., tudzież odezwie Wysokiego Wydziału krajowego z dnia 22. sierpnia 1890. w sprawie jak najrychlejszej na nowo podjętej eksploatacyi soli potasowych w kopalni Kałuskiej, oraz zapewnienia ich dostawy rolnikom mniejszych i większych posiadłości po cenach umiarkowanych w stanie zmie-

lonym? i postara się o zbudowanie toru kolejowego ze stacyi Kałusz do kopalni samejże i obniżenie taryf kolejowych, o tani przewóz tegoż kajnitu w całym kraju i sprzedaż tegoż loco stacya a nie loco kopalnia, tudzież uchylenie wszystkich tych zarządzeń, które rolnikom swobodne nabycie i rozporządzenie tym produktem utrudniają?

Lwów dnia 21. października 1890.

Fr. Kramarczyk, interpelujący.

Potoczek, Stręk, Wojciech Mizia, Szczepanowski, Dworski, Goldman, Żardecki, Michalski, Lenartowicz, Dr. Olpiński, Palch, ks. Sawa, Dr. Weigel, Dr. Adam Asnyk.

Marszałek oświadcza, że interpelację powyższą udzieli p. c. k. komisarzowi rządowemu.

Marszałek przerywa posiedzenie celem dokonania skrutinium wyboru powyżej zarządzonego.

Po przerwie Marszałek otwiera posiedzenie na nowo.

P. Rogoyski ogłasza wynik wyboru komisji dla zbadania wniosków pp. Madeyskiego i Koziobrodzkiego Władysława.

Głosujących 93.

Wybrani pp. Abrahamowicz, Chrzanowski, Dworski, Gniewosz, Gross, Koziobrodzki Władysław, Kozłowski Zygmunt, Madeyski, Męciński, Tarnowski Jan, Wodzicki Ludwik, Ziemiałkowski i Mandyczewski.

Marszałek wzywa wybraną komisję do jak-najśpieszniejszego ukonstytuowania się.

Po wyczerpaniu porządku dziennego, Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 24. października b. r. o godzinie 11 przed południem.

Porządek dzienny tego posiedzenia będzie pp. posłom rozesłany.

Koniec posiedzenia o godzinie 12 minut 30 po poł.

Marszałek krajowy:

Eustachy Sanguszko w. r.

Sekretarze ;

Antoni Wodzicki w. r.
Teliszewski w. r.

